

Top 10 událostí z energetiky za poslední týden

23.2.2025 - | OM Solutions

Tento týden vám opět přinášíme pečlivě vybraný seznam deseti nejvýznamnějších článků, které jsme publikovali na webu oEnergetice.cz. Pokud jste kterýkoliv článek nestihli, zde je výběr článků, které zaujaly naše čtenáře nejvíc. Hodně štěstí do nového týdne!

Sněmovna možná zakáže používání zařízení na maření přebytečné energie pod hrozbou až pětimilionové sankce. Předpokládá to pozměňovací návrh ministra průmyslu a obchodu Lukáše Vlčka (STAN), který dnes hospodářský výbor doporučil připojit k novele energetického zákona zvané lex plyn. Poslanecká předloha má přispět k rychlejší výstavbě paroplynových elektráren, povolovací procesy by mohla zkrátit až o pět let. Paroplynové zdroje by měly zajistit dostatečnou kapacitu pro výrobu elektřiny při útlumu uhlí.

Distributoři zaznamenali za poslední rok výrazný nárůst počtu žádostí o připojení takzvaných mařičů elektřiny do distribučních sítí, a to kvůli záporným cenám elektřiny na trhu. Mařiče mění elektřinu na teplo bez dalšího využití. Vlčkova úprava by zakázala používání elektrického zařízení, „pokud není zajištěno efektivní další využití elektřiny spotřebované v tomto zařízení“. Konkrétní možnosti tohoto využití elektřiny by stanovila vyhláška.

V severských zemích je pro výrobce těžší uzavírat dlouhodobé PPA kontrakty kvůli nízkým cenám elektřiny. Výrobci preferují „pay-as-produced“ smlouvy, jejich výnosy jsou nízké na to, aby motivovaly k investicím do výstavby nových OZE. V Česku obnovitelné zdroje energie spoléhají spíše na státní podporu než na PPA kontrakty.

V severských zemích je pro výrobce energie stále obtížnější sjednat dlouhodobé smlouvy na nákup elektřiny (PPA kontrakty). Problémem jsou nízké ceny elektřiny na velkoobchodním trhu a klesající capture rates obnovitelných zdrojů energie (OZE), neboli poměr průměrné ceny elektřiny v kontraktu ve vztahu k průměrné tržní ceně elektřiny.

Životnost jaderných elektráren je vzhledem k vysoké finanční náročnosti na jejich vybudování jedním z klíčových parametrů. Zatímco řada stávajících bloků byla projektována na 40 let provozu, v posledních letech je silným trendem prodlužování životnosti. Řada jaderných bloků z 80. let by tak mohla sloužit 50 nebo i 60 let. Ruská společnost Rosatom uvedla, že díky novým materiálům a technologiím by životnost moderních reaktorů měla dosahovat až 100 let.

Výstavba jaderné elektrárny je běžně projektem obřího rozsahu s náklady v řádu stovek miliard korun. Plánovaná životnost zdroje je tak jedním z důležitých parametrů, které rozhodují o jeho ekonomické životaschopnosti. V případě jaderných elektráren je klíčovým komponentem reaktorová nádoba, jejíž životnost běžně udává životnost celého zdroje.

Zhruba 30 kilometrů severně od polského letoviska Łeba vznikne v příštích několika letech největší offshore větrný park v rámci Evropské unie. Baltica 2 je společným projektem polské polostátní PGE (Polska Grupa Energetyczna) a dánské korporace Ørsted, přičemž obě společnosti budou projekt vlastnit a provozovat rovným dílem.

Samotný větrný park získal potřebná environmentální povolení již v roce 2020, související

infrastruktura poté o dva roky později. Dalším milníkem byl kontrakt o připojení do sítě s polským provozovatelem přenosové soustavy PSE. Právě to přitom bývá při saturaci přenosových soustav novými OZE často primární „brzdou“ nových projektů.

První výroba zeleného vodíku ve Finsku a jedna z prvních v Evropě zahájila komerční provoz. Za projektem ve městě Harjavalta o výrobní kapacitě 20 MW stojí společnost P2X Solutions, která současně oznámila plány na výstavbu dalších obdobných závodů v několika finských lokalitách.

Zahájení komerčního provozu výroby zeleného vodíku ve finské Harjavalte představuje významný milník při budování finského vodíkového hospodářství. V lokalitě výroby bude v budoucnu spuštěna také metanizační jednotka, která umožní výrobu syntetického metanu.

Škoda Auto ve spolupráci se ŠKO-ENERGO a ČEZ Esco instalovala na svých výrobních a logistických budovách v Mladé Boleslavi tisíce fotovoltaických modulů. Už jsou spuštěny a vyrábějí energii pocházející z čisté sluneční energie. Klíčovou osobou v projektu střešních fotovoltaik je specialista na projekty elektro, měření a regulace Aleš Staněk z oblasti Plánování a projektový management. Právě on vedl kontrolní dny a jeho odpovědností bylo zajistit dobrý průběh projektu, součinnost všech zúčastněných stran i kvalitu odvedených prací.

Dalo by se říct, že projekt trval skoro celou moji dosavadní kariéru ve ŠKO-ENERGO. Původně neměl trvat takovou dobu, ale jak to při tak velkých stavebních akcích bývá, časově se protahoval z různých důvodů, ať už to byla změna projektanta, nebo třeba zdržení dodávek od subdodavatelů. Je to nejnáročnější projekt, který jsem kdy řešil. Jsem rád, že jsme projekt v pořádku dokončili. Elektřinu z panelů pak Škoda Auto začala odebírat v listopadu 2023.

Loňský rok byl pro Německo rekordním, co se týče nově schválených větrných elektráren, informoval zpravodajský kanál CNBC. Za necelý týden přitom čekají zemi volby do spolkového sněmu, které napoví, jakým směrem se bude Německo dále ubírat. Není žádným tajemstvím, že černý kůň nadcházejících voleb, strana *Alternative für Deutschland* (AfD), nechová k větrným turbínám žádné velké sympatie.

Rok 2024 znamenal pro Německo celkem 2405 nově schválených turbín o výkonu 14 056 MW. Dalších 1890 turbín s celkovým výkonem téměř 11 GW si zajistilo podporu v aukcích. Reálně se však instalovaný výkon zvýšil jen o zlomek této hodnoty – do sítě bylo připojeno 635 turbín s celkovým výkonem přibližně 3,2 GW. Celkový instalovaný výkon větrných elektráren na pevnině v zemi se vyšplhal na zhruba 63,4 GW.

Trumpova administrativa oznámila, že podmíněně povolila vývoz zkapalněného zemního plynu (LNG) z obrovského projektu v Louisianě. Je to první nové povolení na vývoz LNG od doby, kdy bývalý prezident Joe Biden před rokem udělování těchto licencí pozastavil.

Společnost Commonwealth LNG, která na povolení čekala déle než kterákoli jiná společnost, chce v Louisianě postavit exportní terminál o kapacitě 9,5 milionu tun LNG ročně. Zkapalněný plyn by přitom prodávala do zemí, jež nemají s USA uzavřenou dohodu o volném obchodu. V takovém případě projekt potřebuje povolení federální vlády.

Nutnost modernizace silniční infrastruktury je jedním z témat zmiňovaných v souvislosti s plánovanou výstavbou jaderných elektráren a přepravou nadměrných komponent. Podobné potřeby nicméně vyvolává i výstavba větrných elektráren, které jsou čím dál vyšší a listy jejich lopatek čím dál delší. Podobnou otázku řeší i sever Německa, jehož přístavy jsou vstupní branou pro většinu dovážených lopatek do země. Německá federální vláda a její

ministerstva se nicméně nemohou shodnout na tom, kdo by měl nést tyto dodatečné náklady.

Podobně jako u jaderných elektráren, kdy výkon nových bloků během posledních desetiletí často rostl kvůli úsporám z rozsahu, je tento trend patrný i u větrných elektráren. Vyšší turbíny s delšími lopatkami nicméně kladou vyšší nároky na přepravu. Podle několika spolkových zemí na severu Německa jsou tamní dálnice, respektive jejich výjezdy, příliš malé pro přepravu moderních obřích lopatek. Nájezdy a výjezdy z dálnic si tak vyžádají rozšíření, nicméně zatím není jasné, kdo by měl tyto úpravy zaplatit.

<https://oenergetice.cz/energeticky-tydenik/top-10-udalosti-z-energetiky-za-posledni-tyden-132>